

Плювати на обком партії!

Тридцять років тому комуністи скасували святкування 1300-річчя Чернігова через національно-визвольне піднесення українців
» стор. 4

Суворі й несправедливі

Науковому інституту екологі виписали майже 1,5-мільйонний штраф
» стор. 3

Бельгійські подарунки

Скориставшись неабиякою гостинністю «Гента», «Динамо» зробило впевнений крок до еліт-раунду Ліги чемпіонів
» стор. 15

Україна молода

П'ятниця—субота, 25—26 вересня 2020 року

№91 (5693)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 28,187 грн
1 € = 32,960 грн
1 рос. руб. = 0,366 грн

Для внутрішнього вжитку

Найбільшого удару по українському цукроварінню завдали пандемія і конкуренція з боку Росії: експорт зменшується, але внутрішні ціни — стабільні

» стор. 5

РИМА ТИЖНЯ

Назустріч святу волевиявлення

Олександр ІРВАНЕЦЬ

*Це вже зрозуміло навіть горобцеві,
Що по Україні — вибори місцеві.
Бо горобчик може радісно і гордо
Випустити цівку впоперек білборду.
Бо стоять білборди понад автострадою,
А на них — обличчя гідних бути владою!
Більшість в вишиванках. Діток обіймають.
Гарним фотешопом посмішки в них сяють.
Аж рясніє від облич, гіркне гасел солод.
А із вуст лунає клич: нам віддай свій голос!
Прикрашають кожен ріг перехресть поселень...
На деревах вздовж доріг виблякає зелень.*

Малюнок Володимира СОЛОНЬКА.

Ігор Бровченко

голова робочої групи Президії НАНУ з математичного моделювання проблем, пов'язаних з епідемією коронавірусу

«Кожні 10 інфікованих у середньому заражають 11 нових людей. Головний фактор — як часто люди вступають у такий контакт, після якого може передатися інфекція. Що частіше, то більша ймовірність передавання вірусу».

ВИБОРИ

Парад колишніх

У мерські крісла хочуть сісти Добкін і Штепа

Лариса САЛІМОНОВИЧ

Кандидат у мери Києва Михайло Добкін передумав підкорювати столицю й хоче знову зайняти крісло харківського міського голови. Про це він сам повідомив у соціальних мережах, домавивши швидкого одужання своєму головному опоненту Геннадію Кернесу. Намір колишнього харків'янина вдріж вийти в одну й ту ж ріку викликав чималий резонанс. «Судячи з усього, стан здоров'я хворого на коронавірус глави міста гірший, ніж повідомляє його команда, — припустив експерт Верховної Ради Борислав Береза. — Тобто Кернес почувається настільки добре, що балотуватиметься Добкін».

Як «УМ» уже повідомляла, минулого тижня теперішнього мера Харкова спеціальним авіарейсом відправили до німецької клініки «Шаріте». Сам відліт відкладався саме через тяжкий стан пацієнта. Але вже через кілька днів його родичі розмістили у соцмережах фото з оптимістичним повідомленням про те, що мер швидко йде «на поправку», рветься до роботи і готовий узяти участь у жовтневих виборах. Водночас кандидатуру Кернеса днями підтримали учасники міської партконференції його однойменного блоку, мотивуючи свій вибір високим рівнем популярності серед харків'ян.

«Кернес є не просто частиною історії Харкова, — патетично сказав заступник міського голови Ігор Терехов. — Він сам уже — бренд міста». І ось на тлі цього рекламного буму пролунала новина про похід на вибори Михайла Добкіна. Він відмовився говорити про «мотиви і причини» такого рішення, хоча експерти не виключають, що давній «спарингпартнер» Кернеса тимчасово попрацює його дублером.

На цьому парад колишніх не завершився. Як стало відомо, на крісло міського голови Слов'янська балотуватиметься обвинувачена в посяганні на територіальну цілісність і недоторканність України Неля Штепа. Від Партії миру та розвитку, повідомила вона у соціальних мережах, розмістивши посвідчення кандидата з печаткою місцевої територіальної виборчої комісії.

Нагадаємо, у серпні Громадянська мережа «Опора» повідомила, що ця пані на бордах рекламує себе російською мовою як кандидата у мери Слов'янська. В «Опорі» також зазначали, що політична реклама Штепи може мати ознаки дочасної агітації. ■

НА ФРОНТІ

Гуляють ворожі танки...

Упродовж цього року внаслідок бойових дій на Донбасі загинули 46 українських військових

Леонід ШКІЛІНДЕЙ

Ситуація в районі проведення Операції Об'єднаних сил залишається стабільно напруженою. За минулі три доби на ділянках відповідальності українських підрозділів у зоні Операції Об'єднаних сил зафіксовано 6 порушень «умов перемир'я» з боку збройних формувань Російської Федерації. Режим припинення вогню ворог порушив поблизу Попасної, здійснивши два постріли в бік наших позицій з автоматичного станкового гранатомета. На Приазов'ї задокументовано прольоти двох безпілотних літальних апаратів противника з перетином лінії розмежування. Українськими засобами радіоелектронної боротьби ворожі БПЛА типу «квадрокоптер» і «Фантом-4» було нейтралізовано.

Постріли зі стрілецької зброї, а згодом із гранатомета, пристосованого для використання мін ПОМ-2, зафіксовано поблизу населеного пункту Мар'їнка. Ще одну ворожу провокацію зі стрілецької зброї зазначено на ділянці неподалік Водяного. В напрямку Водяного з тимчасово окупованої Ужівки виявлено факт додаткового інженерного обладнання позицій у бік наших підрозділів. Вогневу активність збройних формувань Російської Федерації зі стрілецької зброї також зафіксовано на луганському напрямку неподалік населеного пункту Новоолександрівка.

Поблизу населеного пункту Піски внаслідок підриву на невідомому вибуховому пристрої двоє військовослужбовців зі складу Об'єднаних сил отримали осколкові поранення. З ушкодженнями середньої тяжкості вони на-

COVID-19

Корона не спадає

Столиці прогнозують «помаранчеву» зону щонайменше до березня

Євдокія ФЕЩЕНКО

Із наступного тижня очікують на збільшення захворюваності на COVID-19; відбудеться новий спалах через те, що студенти повернулися до навчання, констатував голова Держспоживслужби Києва Олег Рубан. Хоча не всі вищі столиці скликали студентів в аудиторії. Скажімо, змінила рішення Київська політехніка, анонсувавши раніше з 21 вересня очні заняття лише для першокурсників — щоб стіни і викладачі налаштували на відповідальність і старанність. Бо здоров'я — понад усе! 17-18-річним, хто високими балами ЗНО довів здатність добре вчитися, точно під силу самоорганізуватися і вчитися на відстані.

У столиці станом на 23.09 на карантин закриті 5 шкіл — через випадки захворювання серед учителів, повідомляє Київміськадміністрація. По одному закладу в Шевченківському, Дарницькому, Го-

лосіївському, Печерському і Святошинському районах. «У 121 школі перевели на самоізоляцію та дистанційне навчання загалом 326 класів, де є хворі учні, — прозвучував мер Віталій Кличко. — Усього хворих на коронавірус школярів у столиці — 292. А також 152 педагоги. У дитячих садочках через виявлені випадки вірусу тимчасово закрито 15 груп. Один садок, у Святошинському районі, закрито на карантин. Наповненість дітей у дитсадках столиці сьогодні — трохи більше 54 відсотків».

Місто Київ перебуватиме у «помаранчевій» зоні до березня за найоптимістичнішими прогнозами, зазначив Олег Рубан.

По країні щоденні останні цифри нових підтверджених випадків коронавірусу — 2 тис. 884; 3 тис. 497; за добу 23 вересня позитивний результат тесту на COVID-19 отримали 3 372 жителів України. Рекордний показник зафіксували

16 вересня — 3 тис. 584. Сумне лідерство за загальним числом хворих за весь період пандемії — у Києві, Львівській, Харківській, Тернопільській, Чернівецькій, Рівненській, Одеській областях.

Зрозуміло, найбільше тестів роблять у Києві. Хоча варто зважати на такий висновок практика — директора львівського Центру легеневого здоров'я Любомира Рака. За квітень-серпень заклад пролікував 1249 пацієнтів із пневмоніями, з них 884 — із підтвердженою «ковідною». Лікар підкреслює в інтерв'ю «Главкому», що негативний результат ПЛР-тесту не є стовідсотковою гарантією відсутності

коронавірусної інфекції. За статистикою Центру, 30% ковідних пневмоній, підтверджених клінічно та епідеміологічно, можуть за результатами аналізу давати негативний результат.

За словами Любомира Рака, всі медикаменти для лікування у львівському Центрі легеневого здоров'я купують пацієнти. Заклад за лікування сплачує 20%, решту 80% — хворі. Лікування спричиненої COVID-19 пневмонії важкої та середньої важкості коштує 2,5 тис. грн. на день, у реанімаційному відділенні — 6 тис. грн. Лікування триває в середньому 10-14 днів. ■

Людмила НІКІТЕНКО

У Рівному склалася вкрай критична ситуація з лікуванням дітей, хворих на рак та інші тяжкі захворювання. На календарі вже кінець вересня, а Міністерство охорони здоров'я так і не провело закупівлю ліків для тамтешніх важко хворих дітей. Про це на сполох б'ють члени наглядової ради Рівненської обласної дитячої лікарні, представники благодійних організацій та громадськості міста Рівне, які опікуються тяжко хворими дітьми. Вони написали звернення до народних депутатів України Яни Зінкевич, Марії Іонової, Ольги Стефанішиної, Вікторії Сюмар та інших, позаяк цю проблему неможливо вирішити на місцевому рівні.

«Станом на 18 вересня 2020 року в Рівненській обласній дитячій лікарні відсутні основні препарати хіміотерапії для лікування дітей, що мають різні види гострого лейкозу. Препаратів хіміотерапії для лікування деяких інших видів раку залишилось орієнтовно на два-три місяці», — йдеться у зверненні до нардепів.

Упродовж 2020 року лікування важко хворих дітей проводилось завдяки централізованим поставкам за 2018-2019 роки та за рахунок надходжень ліків за 2020 рік за кошти бюджету Рівненської області за обласною програмою «Діти Рівненщини». Тому ситуація в першій половині

РЕЗОНАНС

Критичний рівень

Закінчуються ліки для важко хворих дітей

2020 року не була критичною, зазначають у зверненні.

Попередні два роки забезпечення медикаментами онкохворих дітей із боку держави становило близько 85-90% від потреби в Рівненській області. Проте сьогодні ситуація з лікуванням дітей, хворих на рак та інші важкі захворювання, викликає почуття обурення й сорому. Адже станом на середину вересня 2020 року Міністерство охорони здоров'я так і не провело закупівлю ліків для важко хворих дітей. За жодною з 10 програм жодної централізованої поставки ліків за потребою за 2020 рік не було здійснено.

Медикаментів із 2018-2019 років залишилось на кілька місяців, а багато життєво необхідних медпрепаратів уже відсутні на складах лікувальних закладів та в аптеках. І така критична ситуація з забезпеченням медикаментами важко хворих дітей за централізованими поставками скла-

лася в усіх областях України. Можливості місцевих бюджетів у 2020 році в переважній більшості областей уже висчерпано. Зокрема, у Рівненській області за кошти обласного бюджету в поточному році було придбано медикаментів для важко хворих дітей на суму 2 млн 495 тис. грн, із них для лікування дітей, хворих на рак, — 945 тис. грн.

Ми стрімко наближаємось до тотальної відсутності ліків, що в свою чергу призведе до зростання смертності серед важко хворих дітей, адже вартість медпрепаратів, які використовують при лікуванні, зокрема онкології, ревматоїдного артриту, гепатитів, вроджених імунodefіцитів та інших важких захворювань, може сягати десятків тисяч гривень, і більшість сімей не здатні витримати таке фінансове навантаження, обурюються підписанти звернення. ■

РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА

80 млн гривень додатково виділено з держбюджету для оздоровлення пільгових категорій дітей у закладах, які розташовані в гірських районах трьох областей, на узбережжі Чорного та Азовського морів, прозвітував ОП.	36 млн тонн зерна вже зібрані в Україні, повідомляє пресслужба Мінекономіки.	10 млн євро надасть Україна експортувала рибиного філе за перше півріччя, констатує пресслужба Держрибгентства.	На 9,1 долара	до 2050 року
--	---	--	----------------------	---------------------

■ ДО ДАТИ

Патріарх поезії

«Намалюй мені ніч» авторів-ювіляру виконав хор «Дударик»

Ірина ЮЗИК

Цієї осені Миколі Петренку виповнюється 95 років. Творчий вечір на честь поета планували провести в рамках Форуму видавців у Львові, але цьогоріч Форум пройшов онлайн. Утім для патріарха поезії зробили виняток: у Львівському палаці мистецтв провели справжні урочистості на його честь, на яких загальнонародному пісню на його сло-

ва «Намалюй мені ніч» виконав хор «Дударик». Попри карантинні умови, зібралося багато людей, приїхали гості з області.

Ініціатор проведення ювілею — письменник, журналіст Станіслав Бондаренко. Його ж ідея та втілення — створення корони патріарха української поезії. Корону робили на замовлення з латуні та інших цінних металів. «Вона означає, що він найстарший поет у світі,

Микола Петренко. Фото з сайту zolotarektoral.te.ua.

що він патріарх поезії. Це моя новаторська ідея, вона народилася з особливої поваги до цієї людини, до живої легенди, з якою ми живемо в один час», — говорить Станіслав Бондаренко.

Символічну нагороду передали сину поета, бо сам

Микола Петренко не зміг бути присутнім на урочистостях через стан здоров'я і вказівки лікарів. Із ним удалось встановити телефонний зв'язок, і, судячи з голосу, настрої у поета бадьорий та оптимістичний. ■

Ірина КИРПА

■ НЕБЕЗПЕКА

Горять степи

І школярі приборкують вогонь

Повна відсутність будь-яких опадів упродовж серпня та вересня спровокувала масштабні загоряння у Херсонській, Миколаївській та Одеській областях. Пожежникам та рятувальникам довелося кілька днів поспіль працювати над ліквідацією пожежі на площі 10 га у природному заповіднику «Єланецький степ». Ліквідували вогонь 10 співробітників заповідника, 35 рятувальників та 8 одиниць техніки, повідомила пресслужба ГУ ДСНС Миколаївської області.

А поблизу Херсона палахкотять степи. Бо фермери вже не перший рік поспіль позбавляються від трави на скошених полях її підпалюванням. Їх не лякає діюча заборона та загроза бути оштрафованим за завдану екосистемі шкоду.

«Плавні горять другий тиждень поспіль, пожежі охопили степ. А у нас політики мільярди витрачають на вуличну рекламу, а от проблем не бачать упритул, — обурюється директорка Херсонського регіонального відділення Асоціації міст України Лариса Оленковська. — Офіційно стер-

ню підпалювати заборонено, але на трасі Херсон—Берислав пожежі палахкотять кожного дня, у вогні гине родючий ґрунт, дерева, птахи та тварини».

Тим часом у курортному селищі Рассейка Татарбунарського району Одеської області в диму пожежі загинув 58-річний чоловік, який не зумів вийти з охопленого полум'ям дерев'яного будиночка на базі відпочинку «Приморське». А в місті Теплодар, біля Барабойського водосховища, двом школярам удалося зупинити пожежу, що рухалася на житлові будинки дачного масиву.

Діти викликали на місце події пожежників, до їхнього приїзду власноруч збиваючи вогонь вологими ган-

чірками та гілками. І школярам удалось стримати поширення небезпеки, тому пожежники легко впоралися із загорянням. Служба порятунку міста Теплодар висловлювала подяку учневі 9-го класу Євгену Бондарчуку та вихованцю 8-А класу Михайлу Науменку. В.о. начальника місцевої пожежно-рятувальної частини ДСНС Олександр Шостаківський констатував: «Діти врятували майно людей, а також екосистему нашого водосховища. Молодці! Пишаємося! Повага батькам та вчителям за виховання».

А ось недавня пожежа в курортному Чорноморську, на жаль, знищила чотири курені. На 129-му причалі пожежа також сталася вночі, вогонь швидко поширився на площу 800 квадратних метрів. Роботу пожежників та рятувальників ускладнило сильне задимлення, велика відстань до вододжерел, а також хаотична забудова з періодичними вихухами газових балонів у спорудах.

За прогнозами, на півдні країни опад очікуються не раніше 27-28 вересня, а це означає, що не зникає загроза пожеж на відкритих майданчиках. ■

дали на них позов до суду. За словами юридичного консультанта НДІ Ольги Волочаєвої, фахівці не надали роз'яснювальних матеріалів щодо того, у чому саме полягає завдання шкода. «Жодних аналізів проведено не було, — повідомила вона. — Рулеткою, як сказано в акті, інспектор вимірвав об'єм віконних рам, що були на території інституту, і при допомозі цього нехитрого способу підставив формулу, вказав у методичці».

Спірну територію з віконними рамами вже обстежили фахівці Інституту судових експертиз і теж не знайшли ознак злочину. У підсумку адвокат Лариса Матвієва, яка захищає права науковців, заявила відвід слідчому та прокурору і вимагає закриття справи. «У мене немає сумніву щодо нашої перемоги, — сказала вона пресі, — оскільки там абсурд по суті і повний правовий безмір».

Ця сюрреалістична історія, можливо, і не набула б настільки широкого резонансу, якби спеціалістам обласної держрекоінспекції вдалося призупинити масову вирубку лісів на Харківщині або вплинути на діяльність того ж коксохімічного заводу, що роками отруює повітря надзвичайно токсичними речовинами. Але там вони, схоже, безсилі. ■

■ ДОБРА СПРАВА

Бажання допомогти творить дива

Стартував проєкт допомоги ізольованим несприятливими обставинами людям

Надія ТИСЯЧНА

Колись Блаженніший Любомир (Гузар) говорив про те, як у нашому інформаційному просторі бракує позитивних історій про долання труднощів, результативність боротьби, підтримку. Проєкт Isolated народжений у часи карантину і виходить далеко за його межі, бо найперша його місія — турбота про інших. Самотні; хворі люди похилого віку і ті, що від народження мають особливі потреби; діти-сироти; батьки, які через втрату роботи, житла, складний фінансовий стан чи інші труднощі все ж намагаються не віддавати дітей в інтернати, — усі вони ізольовані власними обставинами, а тепер ще й коронавірусною пандемією. І нехай часто ми не можемо уникнути страждань, проте можемо підтримати одне одного: не лише родичів, а й просто малознайомого сусіда. Купити йому ліки чи продукти, сплатити комунальні послуги онлайн, допомогти вивезти на прогулянку дитину чи дорослого на інвалідному візку, врешті, підтримати добрим словом.

Приєднатися до реалізації програми добрих справ Isolated може кожен бажуючий. Для поширення ідеї креативне агентство Make Sense — автор добродійного проєкту — розробило сонячні плакати, на яких вказані способи підтримки й контактні телефони. Щоб розмістити їх у під'їзді, треба зробити справу на три кроки: безкоштовно скачати плакати на сайті www.isolated.com.ua, роздрукувати й розмістити у місці, доступному іншим.

В ідеалі, проєкт має перерости у неформальний рух без центрів впливу. А тим часом Isolated поступово обростає партнерами — ними вже стали Благодійний фонд Карітас-Київ, Альянс Україна без сиріт, Veterano Service. У кейсах усіх названих уже є численні змінені на краще життя.

Позитивну історію долання труднощів за допомоги добродійців має, наприклад, шестирічний Тимофій Щудло — один із героїв документального фільму Леоніда Канфера «Що таке любов?» про ізоляцію дітей в інтернатах і байдужість суспільства до проблем потребуючих людей. У Тимофійка — ДЦП, ще при народженні він потрапив у реанімацію, бо під час пологів, коли з'являлася на світ двійня, у новонародженого хлопчика стався крововилив у мозок. Сестричка Аня, благо, народилася здоровою.

Уже майже шість років батьки щосили змагаються за свого сина, мандруючи від лікарні до лікарні, від фахівця до фахівця, з одного кінця Києва, а то й України — в інший. І це за відсутності власного авто, при абсолютно не пристосованому для візках громадському транспорті, при мізерних соціальних виплатах і, часто, байдужості тих, хто мав би допомогти такій родині. І батьки Тимофія вже багато досягнули, адже у дитини запрацювали руки, хлопчик вчиться писати. Він дуже позитивний і розумний, чудово розвивається інтелектуально. Хочє піти до школи власними ніжками. Для цього йому потрібна операція, яку роблять лише за кордоном. Очевидно, вона дорожча, і гроші збирають усім світом. Мама Тимофія пані Наталя часто говорить про сприяння з боку небайдужих людей. Це дає їй сили вірити і продовжувати боротися.

Бажання допомогти — це базова потреба, через яку ми реалізуємося. І, як казав Блаженніший Любомир (Гузар), усі ми створені з Любові й для Любові. ■

■ ПАРАД МАРАЗМІВ

Суворі й несправедливі

Науковому інституту екологі виписали майже 1,5-мільйонний штраф

Лариса САЛІМОНОВИЧ

Харків

Співробітники Держрекоінспекції в Харківській області, які недавно оскардилися через неспроможність підрахувати обсяги шкідливих викидів на коксовому заводі, потрапили в нову оказію. Цього разу через непомірний штраф, виписаний Фізико-технічному інституту низьких температур за будівельне сміття на подвір'ї.

Трапилася, на перший погляд, досить тривіальна історія, повідомляє «Суспільне». У науковому закладі після заміни вікон склали старі конструкції у дворі, аби вивезти на відомчу базу. Але тут нагрянула екоінспекція з плановою перевіркою. Спочатку ревізори виписали штраф — 867 гривень, адресувавши його заступ-

нику директора Володимиру Репіну. А коли гроші були сплачені, надіслали ще один чек, де розмір порушення законодавства був оцінений уже в 1 млн 286 тис. гривень.

«Це не тільки вікна, а й засмічення будівельними відходами, — пояснила свою позицію начальниця відомства Інеса Сосіна. — Там були рами від вікон, сміття, залишки даху. Йдеться про засмічення земельних ресурсів, наявність у відкритому ґрунті сторонніх предметів і матеріалів, а це — заборонено законом».

Далі конфлікт перемістився на рівень правоохоронних органів. Екологи порушили проти пана Репіна кримінальне провадження за статтю «службова халатність». А науковці, зрозумівши, що першим штрафом від інспекторів не відіб'ється, по-

■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА

<p>877 дтп сталося в Україні цьогоріч, учасниками яких були співробітники поліції, відвітувала НПУ.</p>	<p>47 проваджень щодо корупції на митниці відкрила СБУ з початку року, поінформували у пресслужбі відомства.</p>	<p>На 13% скоротилися вантажоперевазання в країні цьогоріч, констатує Державна служба статистики.</p>	<p>На 4-му місці у світі перебуває Україна з використання секонд-хенду, заявив президент асоціації «Дилери одягу секонд-хенд» Владислав М'ясоєдов.</p>	<p>2-ю в Європі стала Україна за смертністю від коронавірусу за добу, згідно з даними сервісу Worldometer.</p>
--	---	--	---	---

Іван ЛЕОНОВ

■ ДО ДАТИ

Плювати на обком партії!

Тридцять років тому комуністи скасували святкування 1300-річчя Чернігова через національно-визвольне піднесення українців

Добре відомо, що в ці вересневі дні, у 1992 році, в Чернігові на державному рівні, за участі першого президента незалежної України Леоніда Кравчука, святкували 1300-річчя давнього міста України-Руси. Втім мало хто знає, що святкувати ювілей Чернігова планувала ще радянська влада у 1990 році, за рік до здобуття Україною незалежності. Станом на 21 вересня 1990 року місто було прикрашене червоними плакатами і транспарантами з вітальними гаслами 1300-річчя. Втім святкування не вийшло. Уже 23 вересня жодна листівка не нагадувала про такі плани Компартії. Головна причина: національно-визвольні організації, серед яких Рух, УРП, Товариство української мови імені Т. Шевченка тощо, мали свій сценарій святкування і запросили до Чернігова патріотів з інших регіонів, зокрема Києва та Львова.

Про події 30-річної давнини, про те, чому комуністів налякав київський хор «Гомін» і навіщо вони навіть застосували силу журналіст «УМ» поговорив із безпосереднім учасником тих подій, тодішнім народним депутатом Верховної Ради УРСР Олександром Гудимою.

Комуністи планували арешти «націоналістів-фашистів»

Для початку зауважимо, що політична ситуація на Чернігівщині була доволі напруженою. Керівництво обкому Компартії на той час ще не оговталось від так званої «ковбасної революції» — стихійного виступу жителів Чернігова проти влади у різдвяні дні 1990 року, яка мала неабиякий резонанс по всій Україні.

Тому ще 2 вересня 1990 р. керівництво облради та міськради Чернігова ухвалило рішення, яке не підлягало широкому розголосу, а призначалося лише для службового використання. Згідно з ним, на другий день після святкування ювілею міста Чернігова — а саме 23 вересня — в обласному центрі та регіоні планувалося ввести надзвичайний стан за сценарієм обкому партії.

У копії рішення, яку зберіг пан Гудима, йдеться про наступне:

1. Тимчасово припинити дію Конституції УРСР на території Чернігівщини.

2. Заборонити діяльність будь-яких політизованих організацій, окрім КППС і ВЛКСМ.

3. Провести негайні арешти активістів націоналістично-фашистських організацій згідно зі списками КДБ тощо.

«Якби все пішло за цим сценарієм обкому, то на Чернігівщині блокували б усе, а це міг бути прецедент для всієї України. Але ми про це тоді не знали. Власне, все відбулося інакше. Ми тоді всіма способами забезпечували поширення ідей української незалежності і збурували периферію», — розмірковує нині тодішній член парламентської опозиції «Народної Ради», депутат ВР Олександр Гудима.

За його словами, для комуністів було важливо зупинити ідеї іншого бачення історії міста, без комуністичних догм про «три братські народи» тощо. Проте місцеві патріоти Чернігова, які належали до крайового Руху, зокрема Валерій Сарана, Василь

Так було заблоковано «Ікаруси» з київським хором «Гомін» у Кіптях 22 вересня 1990 року.

Чепурний та інші, мали власний сценарій для святкування ювілею Чернігова. І запросили до міста київський хор «Гомін» під керівництвом Леопольда Яценка і культурно-просвітницьке Товариство Лева (м. Львів), які мали виступити в Будинку культури «Будівельник» 22 вересня о 19.00.

Блокували трасу в Кіптях дві години

На свято патріоти агітували приїхати і депутатів Верховної Ради, але, за словами пана Гудими, зголосився тоді тільки він. Тим більше, що до того часу в Чернігові не бував. Він з активістами виїхав із Києва трохи раніше за три автобуси марки «Ікарус» із хором «Гомін».

«Приїхали, чекаємо а хору немає. Місто заліплене комуністичними плакатами про 1300 років. На місці пам'ятника Леніну міліція повно. Аж тут хтось передав, що міліція затримала хор у селі Кіпті Козелецького району. Ми одразу поїхали туди, а там будка міліцейська, три «Ікаруси» при узбіччі, пазиками перекриті. Польові кухні, червонопузі кашу варять. Комсомольці і комуністи не пропустили хор. Питаємо їх, навіщо вони блокують, а ті нічого ніби не знають, гел'гочуть лише щось», — згадує Олександр Васильович.

І додає: «Змирися з цим ми не могли. І з хором вирішили блокувати трасу, я запропонував. Люди погодилися, і тоді ми перекрили трасу «Ленінград—Одеса», затори виникли по 15 кілометрів, як потім нам розповідали. І це подія була, комуністична верхівка області як діяти не знала. Вони на Москву виходили, і звідти надійшла вказівка розблокувати, застосувати силу».

За словами рухівця, патріоти ходили по пішохідному переходу і блокували трасу понад дві години. Але міліція таки помірно застосувала силу. Проте не били. Хор «Гомін» вивезли за межі області. А пана Гудиму як депутата посадили в міліцейську машину.

«А там чини на рівні майорів, підполковників, я їм: хлопці, що виробите? Напи-

шу, поскаржуся, воно вам треба? А у відповідь чую: «А що ти пропонувеш?». Я їм: «Відвезіть мене в Чернігів!». Розвернулися і привезли мене в Чернігів. Приїжджаємо, я був шокований — жодного плаката, транспаранта — нічого не нагадує про 1300 років, хоча на рівні обкому партії планувалося», — розповідає Олександр Васильович.

Цікаво, що, дізнавшись про події у Кіптях, активісти в Чернігові також заблокували низку перехрестів на знак протесту, тож це призвело до того, що влада згорнула всі святкові заходи в місті, як ніби ніхто й не планував святкувати 1300-річчя, лише 47-му річницю звільнення Чернігова від німецько-фашистських загарбників.

Від Літнього театру на Валу і до обкому

Вже наступного дня, 23 вересня, активісти-рухівці зібрали людей на збори у Літньому театрі на Валу, на Дитинці. Предмет розмови — події в Кіптях та у Чернігові.

Серед інших виступав і депутат Олександр Гудима, якому хтось передав списки з прізвищами 15 активістів-комуністів, які блокували автобуси з хором «Гомін» у Кіптях.

«Називаю зі сцени прізвище такого-то, який був у Кіптях, його посаду в райкомі партії і яку іронічно «слава йому», а всі люди — ганьба! Та ще й вказують: та ось же він сидить! А ті підіймаються, люди їм свистять, а вони тікають із Дитинця — і так 15 чоловік «прославили». Бо всі вони прийшли туди, думали, їх не впізнають», — пригадує пан Олександр нині.

Саме поблизу Літнього театру спонтанно виникла демонстрація, і люди пішли вулицями міста, підійшли й до обкому партії, звідки вискочила міліція на захист.

«Злість і ненависть була така, що трошили б усе. А я звернувся до людей і запропонував, щоб розрядити напругу, плювати на обком, і тоді всі люди йшли повз і плювали в бік обкому. А там були тисячі людей», — стверджує пан Гудима.

Олександр Гудима з активістами під час блокування траси «Ленінград — Одеса» у селі Кіпті.

Збори патріотів у Літньому театрі на чернігівському Валу 23 вересня 1990 року. Фото з архіву Олександра Гудими.

Місце Леніна — під ногами Шевченка!

Утім події «ювілейного» вересня 1990 року мали для Чернігова продовження. Адже через два роки — у вересні 1992 р. — уже керівництво незалежної України влаштувало в місті святкування 1300-річчя.

«Там був і президент Леонід Кравчук, і керівництво Верховної Ради нове, тим більше що Іван Плюц — чернігівець, мер Києва Салій — теж. Я знав, що мушу помститися місцевій перфарбованій номенклатурі за ювілей 1990-го. А в мене були камінці у шухляді, я їх підібрав у Луцьку, коли 25 серпня 1991 року там повалили на моїх очах пам'ятник Леніну. Тож я назбирав жменю камінчиків і кинув у шухляду в київському готелі. І вони мені згодилися у 1992 році в Чернігові, під час святкування», — каже, посміхаючись, Олександр Васильович.

До чернігівського Дитинця, де відбувалися урочистості, він приїхав із Києва на «маршрутці». Тоді саме виступав Кравчук. Планувалося відкриття пам'ятника молодому Тарасові Шевченку, який мали освячувати священники Московського патріархату.

«Вів дійство Лесь Задніпровський. Бачу, громада Київського патріархату невеличка стоїть, і від Московсь-

кого є. А я єпископа Полікарпа від КП знав. І кажу: чекайте команди, будете освячувати пам'ятник. І прошу слова в Леся, а той каже, що не можна, а я йому «ти ж мене знаєш, слово візьму все одно». Тож домовилися, що під час паузи я ніби сам візьму мікрофон без оголошення», — згадує ті події пан Гудима.

А далі все сталося швидко. Пан Олександр розповідає: «Ось пауза, я до мікрофона, всі пришикли, бо пам'ятають 90-й рік. І я вітаю з ювілеєм, бажаю всього Чернігову і кажу, що я не з порожніми руками, із гостинцем приїхав і виймаю ті камінці з Луцька. І наголошую: «Це все, що залишилося від Леніна в Луцьку, а місце Леніна — біля ніг Тараса Шевченка!» І тут одразу вереск: провокатор, Бандера! А я додаю, що освячувати пам'ятник Кобзарю буде влада Полікарпа. А той уже махає кадилом. Усі московські у шоді, верещать — і офіційна частина завершилася. Оце таке 1300-річчя Чернігову було!».

Що цікаво, після подій у Кіптях у 1990-му ще радянська міліція не знайшла підстав для порушення справи ні щодо комуністів, які блокували автобуси, ні щодо патріотів, які заблокували трасу. Але визнала, що обидві сторони були порушниками... ■

СОЛОДКІ ПРОБЛЕМИ

Для внутрішнього
ВЖИТКУ

Найбільшого удару по українському цукроварінню завдали пандемія і конкуренція з боку Росії: експорт зменшується, але внутрішні ціни — стабільні

Олег ГАНСЬКИЙ

У нашій державі стартував черговий сезон цукроваріння. Він, як і попередні, відбувається за доволі песимістичним сценарієм: ринки падають, наш експорт — також. Плюс — галузь суттєво постраждала від пандемії коронавірусу. Втім неприємних сюрпризів для споживачів усередині України, скоріше за все, не передбачається. Внутрішні ціни на солодкий продукт, ймовірно, зростати не будуть. За винятком короткого сплеску.

Сезон стартував із запізненням

До кінця минулого тижня в Україні приступили до переробки цукрових буряків перших три заводи. Так, 5 вересня почав працювати «Радехівський цукор» (Львівська область), через п'ять днів став до роботи «Цукорагропром», філія ПП «Яреськівський цукровий завод» (Полтавська область), а ще через два дні — «Червоноський цукровик» (Житомирська область).

«Радехівський цукор» першим в Україні розпочав сезон переробки цукросировини 2020 року на Радехівському підрозділі. Всі підготовчі та ремонтні процеси завершені. Перший цукровий буряк доставили на територію бурякопункту», — повідомили в асоціації Укрцукор.

За останніми підрахунками, вже за перші тижні сезону цукроваріння в Україні виробили 7,95 тис. тонн цукру, для цього, за даними асоціації Укрцукор, переробили 80,9 тис. тонн цукрових буряків.

Усього ж у нинішньому сезоні в нашій державі мають працювати 33 цукрові заводи — таким чином, за рівнем виробництва ми залишаємося на рівні минулого року. Всього ж, за підрахунками профільної асоціації, які вона оприлюднила ще перед початком сезону, у 2020/2021 маркетинговому році виробництво цукру, ймовірно, становитиме 1,2-1,3 млн тонн. Це на 15% менше, ніж у минулому році. Причиною тому, на думку галузевих експертів, стала аномальна погода в Україні. Зокрема, посуха в більшості регіонів України, через яку на полях утворилася ґрунтова кірка, що ускладнює процес

Цукровий бізнес в Україні стає все менш і менш рентабельним.
Фото з сайта agrarii-razom.com.ua.

збирання врожаю. А керівник сировинного підрозділу Новомиргородського цукрового заводу в Кіровоградській області Віктор Ніколюк стверджував у ЗМІ: через пилові бурі його підприємство було змушене пересіяти майже половину посівних площ.

Відтак сезон цукроваріння у 2020 році стартував зі значним запізненням.

Сісно менше, продаємо — також

Але виробити — ще не означає продати. За підрахунками тих же галузевих експертів, поставки українського цукру на експорт знизилися практично вдвічі. Так, на загальний експорт цукру за період із початку січня по кінець серпня склав трохи більше 81 тисячі тонн. Це суттєво менше, ніж ми мали торік. За підрахунками експертів, падіння обсягів експорту за один рік становило 2,6 раза! Торік поставки цукру становили 103,7 тис. тонн, а в 2018 році — цілих 413,5 тис. тонн. При цьому експорт цукру за вісім місяців 2020 року приніс нам 30,5 млн доларів.

Проблем, які заважають розвитку вітчизняного цукроваріння, багато. З одного боку, селяни все менше і менше вирощують на своїх полях цукрових коренів. Як заявляють в асоціації Укрцукор, у нинішньому році аграрії зайняли під цю культуру 209 тис. гектарів. Найбільше посіяно у Вінницькій, Полтавській, Хмельницькій та Київській областях. Але це, знову ж таки, на 5% менше, ніж у минулому році.

Утім, на думку фахівців, попри очевидне зменшення обсягів виробництва потреби внутрішнього ринку будуть повністю забезпечені. Принаймні у нинішньому році. За підрахунками аналітиків профільної асоціації, з урахуванням перехідних залишків ресурси цукру на період 2020/2021 маркетингового року у повному обсязі забезпечать потреби внутрішнього ринку цукром. Тож не буде і передумов для значного зростання цін.

Зрештою, і наші експортні можливості залишаються переважно перспективними. Як відомо, найбільше наші виробники постачають свого солод-

кого продукту до Туреччини — 5,7 тис. тонн, Лівії — 0,8 тис. тонн, Молдови і Румунії — по 0,6 тис. тонн. Причому ці обсяги постійно зменшуються. Різко і невпинно. Скажімо, в квітні нинішнього року ми продали за кордон 9,1 тис. тонн цукру. Це більш ніж удвічі менше, ніж у попередньому місяці, коли експорт становив 19,6 тис. тонн.

«Навесні ми спостерігали деяке пожвавлення на Лондонській біржі. Як наслідок, попит на український цукор зріс, і виробники змогли поставити на зовнішні ринки близько 20 тис. тонн цукру в ті країни, куди ми експортували раніше. До них належить Лівія, куди ми продали 7 тис. тонн, Туреччина (4,8 тис. тонн), а також Палестина із показником 3,7 тис. тонн», — пояснив аналітик асоціації Укрцукор Назар Михайловин.

Суто внутрішній бізнес?

Українські цукровари, та й не тільки українські, суттєво постраждали через пандемію коронавірусу. Карантин, а також зміна курсу валют створили несприятливі умови для українських виробників — і виробники суттєво втратили ринки збуту.

Усього ж за вісім місяців поточного маркетингового року українські виробники експортували 76,4 тис. тонн цукру, що майже в 4 рази менше, ніж за аналогічний період минулого року.

Аналітики стверджують: такий провал цілком закономірний. Адже із певного моменту ми почали відчутно програвати торговельну війну нашим конкурентам. Переважно росіянам. І саме російський цукор зайняв більшість «наших» ринків. На їхню думку, внутрішнє перевиробництво у Російській Федерації, а також зручна логістика в країні Середньої Азії роблять його більш вигідним експортним продуктом, ніж, скажімо, український. Хоча попит, зокрема на азіатських ринках, залишається стабільним. «Тому, наприклад, Узбекистан скасував мито на доставку цукру, але ціна українського виробника вища, ніж російського. І саме через витрати на транспортування», — стверджує Михайловин. ■

ТЕНДЕНЦІЇ

Крок до безхліб'я

Суттєве падіння інвестицій в український АПК уже невдовзі може спричинити дефіцит продовольства в Україні

Олег ГАНСЬКИЙ

Українські бізнесмени відмовляються вкладати кошти у вітчизняне сільське господарство. Якщо процес інвестування у нашій державі і раніше відбувався повільно та неохоче, то сьогодні цей процес отримав додаткові точки гальмування: з одного боку, це криза через пандемію коронавірусу. З іншого боку, процес формування ринку землі. Через який фермери мають вкладати гроші у викуп землі, а не інвестувати в її обробіток.

Інвестиції сходять на нуль

Капітальні інвестиції в економіку України в першому півріччі 2020-го склали 163,8 млн грн. Це на 34,9% менше в порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Падіння, як показує статистика, спостерігається у всіх без винятку галузях. Утім найвищий його рівень таки зафіксували у сільському господарстві, де він становить 44,5%.

На думку експертів, проблема, яку ми отримали, доволі суттєва. А різкий спад інвестицій, який відбувся в першому півріччі 2020 року, вже в короткостроковій перспективі негативно позначиться на обсягах випуску агропродовольчої продукції. На думку наукового співробітника відділу інвестиційного та матеріально-технічного забезпечення Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» Миколи Кисля, через недобір урожаю і необхідність виконання експортних зобов'язань у наступному році, в Україні можливі перебої із самозабезпеченням внутрішнього ринку. Йдеться не про продовольство назагал, а лише про окремі його види, зокрема корми та деякі інші продукти.

Інвестиції, які й раніше дуже важко заходили у наш аграрний сектор, цього року додатково впали через пандемію коронавірусу. А також попередні проблеми: війна на Донбасі, непрофесійні дії українського уряду — як Олексія Гончарука, так і Дениса Шмигала. Фактори нестабільності — зміна влади, запровадження ринку землі. На думку експертів, останній фактор призвів до того, що фермери почали заощаджувати кошти, аби накопичити необхідну суму для купівлі землі. І таким чином вони відтермінували раніше заплановані інвестиції у розвиток власного ж виробництва.

При цьому аналітики схилиються до думки: насправді ж спад інвестицій розпочався не в «карантинному» 2020 році, а суттєво раніше. Наприклад, ще в другому півріччі минулого року. А вже зараз, за вісім місяців 2020 року, падіння перебуває в межах і 40%.

Якщо говорити в цифрах, то можна стверджувати: на кінець нинішнього року інвестиції впадуть із минулорічних 2,4 млрд доларів, зафіксованих на кінець 2019-го, до 1,6-1,7 млрд доларів, які ми отримуємо «під алинку». Тобто на кінець 2020 року.

Спершу — викупимо землю!

Наші втрати експерти ілюструють доволі яскраво. Якщо, наприклад, узяти ринок землі і малі фермерські господарства, яких в Україні налічується близько 30

тисяч при середньому розмірі господарства у 90 гектарів, то при середній вартості гектара землі тисяча доларів чи півтори-два, ми отримаємо майже 2 900 тис. гектарів землі. На викуп якої треба витратити щонайменше 2,9 млрд доларів.

Таким чином, як заявляє аграрний експерт Олександр Захарчук, фермерам треба буде витратити близько 80 млрд. гривень. І це тільки першочергові потреби. Це просто кошти, які вони будуть змушені заплатити, аби зробити перший крок. А потім — наступні кроки. Тобто зробити певні необхідні вкладення, без яких витрачені кошти на викуп землі виявляться просто пущеними на вітер. «Таким чином гроші не підуть на інвестиції, а будуть вкладені у землю», — сказав аналітик.

При цьому навіть знайти необхідну суму для багатьох українських аграріїв може виявитися важким і навіть непосильним завданням. Річ у тому, що наші сільськогосподарські виробники завжди були обмежені в доступі до кредитних ресурсів. А сьогодні, коли фінансова система перебуває у кризі, а економіка — у стагнації через пандемію коронавірусу, це завдання стає ще складнішим.

На думку Захарчука, 90% інвестицій — це власні кошти бізнесу. І лише скромний залишок у вигляді ренти десяти відсотків — це кредити та іноземні інвестиції. Тобто невелике доповнення власних коштів. У складній ситуації й під великою загрозою може опинитися прибутковий підприємств. Зрештою, саме вона за підсумками сезону покаже, наскільки ефективно були внесені інвестиції.

Прибутковість галузі, як порохували аналітики, суттєво зменшилася ще торік. Загальні доходи агропромислового комплексу України, за приблизними підрахунками, обвалилися одразу на 30 млрд гривень: 80-90 млрд гривень торік у порівнянні зі 120 млрд грн роком раніше.

Заважають бізнесу традиційні гальма розвитку української економіки: корупція, рейдерство, законодавче забезпечення в державі та, головне, захист інвестицій. Адже людина, яка вкладає свої кошти не у тимчасові проекти, а у розвиток виробництва, має бути впевнена: її майно не заберуть за допомогою неправомірного рішення корупційного суду. «Створення інвестиційних нянь — це добре. Але потрібні справедливі суди, які ухвалюватимуть справедливі рішення», — резюмує Олександр Захарчук.

Якщо ж український агропромисловий комплекс залишиться без грошей на своє існування, вже за дуже стислий час усі українці залишаться без продуктів харчування. ■

■ ФАРС

Інавгурація
чи злочинський «сходняк»?

Диктатор окупував посаду президента, ігноруючи протести виборців

Ігор ВІТОВИЧ

Олександр Лукашенко 23 вересня пройшов церемонію інавгурації президента у Мінську. «Поклавши праву руку на Конституцію, Олександр Лукашенко склав присягу білоруською мовою. Потім він підписав акт про складання присяги, після чого голова Центральної комісії Білорусі з виборів та проведення республіканських референдумів Лідія Ермошина вручила Олександрові Лукашенку посвідчення президента Республіки Білорусь», — йдеться в повідомленні білоруської державної інформагенції БелТА, розповсюджену вже після проведення церемонії. За цими даними, інавгурація відбулася у Палаці незалежності в білоруській столиці. У своїй інавгураційній промові Лукашенко заявив, що дає «клятву на вірність Батьківщині і народу з особливим почуттям» і пообіцяв зробити все, аби білоруський народ не пошкодував про свій вибір. Глава держави також заявив, що єдиною формулою виживання Білорусі є сильна влада, вірність курсу і підтримка громадян. За його словами, Білорусь стала єдиною країною, де «кольорова революція» провалилася. Це вибір народу, який «не хоче втратити країну».

Церемонію інавгурації заздалегідь не аносували, а її проведення тримали в таємниці. Але вранці 23 вересня силовики перекрили центр Мінська та оточили Палац незалежності і на запитання очевидців, з якого приводу обмеження, не відповідали. Відповідно до закону «Про президента Республіки Білорусь», церемонія складання присяги повинна транслюватися по республіканському телебаченню і радіо, але під час інавгурації державними телеканалами йшли серіали. На сам захід були запрошені кілька сотень людей, серед них — вищі посадові особи, депутати Палати представників і члени Ради Республіки, вищі військові, керівники державних органів та організацій, представники провладних засобів масової інформації, діячі науки, культури, спорту та інші найближчі прислужники режиму Лукашенка. На інавгурацію не запросили представників дипломатичного корпусу, навіть посла союзної з Білоруссю Російської Федерації, яка підтримує режим Лукашенка. Вона відбулася без духовних лідерів, без представників громадських організацій, без загальнодержавної телетрансляції та оркестру.

«Лукашенко позбавлений легітимності і цією церемонією ніяк її не набуває», — зазначає в інтерв'ю RFI (Міжнародному французькому радіо) представник Координаційної ради опозиції, старший аналітик Центру європейської трансформації політолог Андрій Єгоров, який недавно відсидів 10 діб арешту за «участь у несанкціонованій акції». — Це дійство не робить його легітимним. Як таємна сходка і коронація на ній може взагалі вплинути на настрої народу? Йому відмовлено в довірі з дня виборів, які 80 відсотків суспільства вважає фальшивими, а отже, й інавгурація теж фальшива, незаконна. Це справді схоже на сходку об'єднаного злочинного угруповання. Лукашенко боїться навіть представників найближчого кола лояльних державних структур туди покликати, побоюється, що інформація вийде на публіку, тому змушений діяти максимально таємно і швидко», — оцінює поведінку диктатора Андрій Єгоров. На думку політолога, Лукашенко таким чином демонструє, що має намір іти до кінця і не здаватися, а до бряз-

«Президент», який ховається від народу.

кання зброєю зараз додасться брязкання цією інавгурацією. Але що далі? Що він зможе зробити з протестами, які не показують ознак затихання? Все залежить від білоруського народу, від кількості прихильників змін. Він уведе військовий стан? Це ризикований крок, коли проти тебе більшість людей», вважає Андрій Єгоров.

Експолітв'язень, голова правозахисного центру «Вясна» Алесь Беяцький вважає, що Лукашенко потрапив у безвихідну ситуацію, коли особливого вибору в нього не лишалось. «Або проводити інавгурацію відкрито і чекати в гості 200-тисячну демонстрацію протесту, або діяти ось так: таємно, як злочинці уночі, швидко провести сходняк, щоб ніхто й оком не встиг моргнути», — написав правозахисник на своїй сторінці у «Фейсбукі».

Економіст Ярослав Романчук, кандидат у президенти-2010, пише: «Таємна інавгурація Лукашенка — це похорони політика Лукашенка, народного керівника 1990-х. Приховати від народу момент вступу на таку посаду — це спроба впоратися зі своїм страхом і приреченістю. Лукашенко остаточно втратив віру. Він втратив орієнтацію, спопелив ідеали, якщо вони у нього були. Він своїми руками створив собі кільце ворогів. Він покриває брехню і насильство. Він руйнує віру і любов. Дуже скоро історія вкаже йому прямий шлях до забуття».

На думку Андрія Слісєєва, аналітика дослідницького центру Eurasian States in Transition, «швидка секретна процедура інавгурації — підтвердження того, що правитель дуже не впевнений у злагодженості «вертикалі влади» і побоювався, що в будь-який момент критична маса чиновників почне робити небезпечні заяви і відколюватися на підтримку Координаційної ради. Втім легітимність Лукашенка настільки низька, що його формальний вступ у новий термін навряд чи в змозі принципово приструнити «вертикаль».

Термін інавгурації, визначений Конституцією, склався 5 листопада, але Лукашенко вирішив прискорити хід подій, бо відчуває, що влада вислизає з його рук. Білоруське суспільство відреагу-

вало на таємну церемонію не тільки мемами в соцмережах: мирні акції протесту одразу після повідомлення про інавгурацію розпочалися в мікрорайонах Мінська, автомобілі сигналізували, приватні підприємства заявили про скорочений робочий день «з приводу свята», також і державні підприємства у центрі столиці відпустили своїх співробітників до закінчення робочого дня. Увечері 23 вересня о 18-й годині розпочалася акція непокорі, оголошена Координаційною радою.

Ще до початку цієї акції силовики взяли жорстоко придумувати перші спонтанні протести. В хід було пущено водомети з помаранчевою фарбою, щоб безпомилково виявляли «кольорових» та пакувати ними автозаки. У середу ввечері співробітники силових структур почали відтісняти протестувальників від музею Великої вітчизняної війни і затримувати деяких з них. За даними «Інтерфаксу», на площі перед входом до музею біля стели «Мінськ місто-герой» перебувало близько півтора-двох тисяч людей. До стели стягнули військових, які відтіснили людей на проїжджу частину проспекту Переможців. На проспект вийшли люди в чорному камуфляжі і почали затримувати протестувальників. Протестні акції почалися також у Бресті та Могилеві. За повідомленням tut.by, у Бресті люди намагаються не збиратися великими групами, багато демонстрантів вдягли картонні корони.

Відразу після інавгурації Німеччина, Словаччина, Литва, Латвія і Естонія відмовилися визнавати Лукашенка легітимним президентом Білорусі. До цього списку згодом додалися США, Канада та Україна. Очікується, що найближчим часом про це заявлять і деякі інші країни ЄС. «Президентські вибори в Білорусі не були ні вільними, ні справедливими. Результат виборів є незаконним. Ніяка церемонія — помпезна або секретна — не змінить цього незаперечного факту і не створить ілюзії законності. Я закликаю організувати нові вибори на основі діалогу з громадянським суспільством і спостерігачами ОБСЄ», — заявив президент Литви Гітанас Науседа. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Італійці обрізали парламент

На референдумі італійці проголосували за зменшення кількості парламенту країни на понад третину. За зміну проголосували майже 70%. Кількість народних депутатів у нижній палаті зменшено з 634 до 400. Сенат також зменшався. Загалом, кількість парламентаріїв скоротиться з 945 до 600. Референдум проштовхнув рух «П'ять зірок», який є частиною урядової коаліції, стверджуючи, що такий крок зменшить бюджетні витрати. У жовтні минулого року Рух «П'ять зірок» заявив, що впорядкування парламенту заощадить країні 1 млрд євро за 10 років.

Відходять легенди

У Франції у віці 93 років померла легендарна співачка Жюльєтт Греко. Про це повідомила агенція «Франс Пресс» із посиланням на її родичів. «Жюльєтт Греко згасла в середу в своєму улюбленому будинку в Раматюеле (комуна на півдні Франції) в колі близьких. Її життя було незвичайним», — наводить AFP слова представників родини легенди французької сцени. Причина смерті співачки не повідомляється. У 2016 році вона перенесла інсульт. Акторка і співачка Жюльєтт Греко розпочала свою кар'єру понад 70 років тому. Вона вважається одним із головних французьких музичних виконавців ХХ століття поряд із Шарлем Азнавуром.

Раду Безпеки розширяють?

Німеччина, Бразилія, Індія та Японія наполягають на збільшенні числа постійних членів Ради Безпеки ООН, оскільки в іншому випадку цей орган втратить свій авторитет. Відповідні заяви оприлюднили міністерства закордонних справ цих чотирьох країн після відеодебатів на Генеральній Асамблеї ООН. Зазначається, що лише так можна зберегти авторитет Радбезу та забезпечити необхідну політичну підтримку для мирного вирішення міжнародних конфліктів. Німеччина, Бразилія, Індія та Японія при цьому висловили розчарування браком реформ у Раді Безпеки ООН, адже реформи, на їхню думку, терміново необхідні «для кращого відображення сучасних реалій». Ці країни також хочуть стати постійними членами Радбезу. Заклики реформувати Радбез ООН лунають роками. Наразі в цей орган входять 15 членів, п'ять з яких є постійними та мають право вето: Китай, Франція, Великобританія, Росія та США. Критики вважають цю структуру, створену після Другої світової війни, застарілою.

Болгарія висилає російських шпигунів

Болгарська прокуратура звинуватила двох російських дипломатів в шпигунстві. Їм дали 72 години, щоб виїхати з країни, повідомило болгарське міністерство закордонних справ. Російських дипломатів підозрюють у тому, що вони вели шпигунську діяльність із 2016 року. За інформацією прокуратури, ті за допомогою громадян Болгарії, які мали доступ до інформації, пов'язаної з військово-промисловим комплексом країни, збирали дані про плани модернізації болгарської армії для передачі їх російській військовій розвідці. Головний прокурор Болгарії Іван Гешев перед цим офіційно повідомив главу МЗС Болгарії про хід розслідування і дії прокуратури в цій справі. Нагадаємо, що в січні Болгарія вже вислала двох дипломатів РФ, яких також звинуватили в шпигунстві.

Олексія Навального виписали

Російського опозиційного політика Олексія Навального виписали з берлінської клініки Charite після понад місяця лікування. Лікарі констатували, що стан здоров'я 44-річного політика покращився «настільки, що інтенсивне медичне лікування можна припинити», цитує інформагенція «Франс Пресс». Крім того, лікарі клініки не виключають повного одужання російського опозиціонера з огляду на показники нинішнього стану Навального. Утім об'єктивно оцінити ймовірні довготривалі наслідки отруєння Навального можна буде тільки під час подальшого курсу лікування, наголосили в Charite. Загалом Навальний лікувався в клініці 32 дні, з яких 24 дні перебував у відділенні інтенсивної терапії. Нагадаємо, що російському опозиціонеру Олексію Навальному стало зле 20 серпня на борту літака, що летів із Томська в Москву. На прохання клініки експерти спеціалізованої збройних сил Німеччини провели токсикологічний аналіз проб, взятих у Навального, і виявили в них сліди нервово-паралітичної речовини групи «Новачок». Згодом ці висновки підтвердили лабораторії у Швеції та Франції. ■

Валентина САМЧЕНКО

■ ВИСОКА НОТА

Класична музика іде до вас

31-й сезон відомого «Київ Музик Фесту» вперше покажуть онлайн

У любителів класичної музики все ще тримається приємний післясмак від феєричного минулорічного ювілейного Міжнародного фестивалю «Київ Музик Фест». Попри коронавірус, у столиці з 26 вересня до 4 жовтня відбудеться 31-й сезон цього унікального концертного марафону.

Найкраща акустика

Знову заплановані музичні імпрези найвищого гатунку. Відбудуться вони переважно в Будинку звукозапису Українського радіо, який, окрім унікальних акустичних параметрів, ще й ідеальний для виконання всіх приписів Міністерства охорони здоров'я в час адаптивного карантину — безпечної дистанції між музикантами на сцені та слухачами в залі.

Традиційно на концерти «Київ Музик Фесту» вхід вільний. Цього разу — за попередньою реєстрацією. А пандемія коронавірусу посприяла тому, що всі події фестивалю вперше за його понад тридцятилітню історію можна буде безкоштовно переглянути в онлайн-режимі.

«В умовах скорочення місць для слухачів у залі ми знайшли можливість показати наш фестиваль якомога більшої кількості шанувальників. Ви зможете слухати твори улюблених композиторів у виконанні найкращих київських колективів у будь-якому зручному куточку планети, де є доступ до інтернету», — цитує пресслужба виконавчу директорку фестивалю Ольгу Кононенко.

Загалом у рамках фестивалю відбудеться 18 концертів симфонічної, хорової, камерної, та електроакустичної музики. Прозвучать прем'єри сучасних українських композиторів: Сергія Пілюгікова, Золтана Алмаші, Олександра Щетинського, Леоніда Грабовського, Валентина Сильвестрова, Євгена Станковича та інших.

Традиційно відкриває і закриває «Київ Музик Фест» Національний симфонічний оркестр України під орудою диригента Володимира Сіренка.

Фото надане організаторами.

Традиційно, потужне відкриття і закриття фестивалю забезпечує Національний симфонічний оркестр України під орудою диригента Володимира Сіренка. Першого дня твори видатних українських митців звучатимуть у Колонній залі Національної філармонії України: Мирослава Скорика, Богдана Фроляка, Юрія Ланюка, Лесі Дичко, Володимира Рунчака та Святослава Луньова.

Важливими у програмі «Київ Музик Фесту» є фортепіанний речиталь до 125-річчя з дня народження Бориса Лятошинського, а також концерт-присвята легендарному композитору, раніше художньому керівнику цього фестивалю Мирославу Скорика, який пішов у засвіти цього року в червні.

Богдана Півненко й інші

В одному з перших концертів 27 вересня — «Лінії / Пунктири // Sed Contra Ensemble» прозвучать українські прем'єри творів австрійсько-швейцарського сучасного композитора Беата Фуррера, поляків Лідії Зелінської і П'єтра Пешата та бельгійця Стефана Принса, а також світова прем'єра «Еленхоса» для чотирьох виконавців та звукозапису грецького творця музики Костаса Дімопулоса. Виконавці — колектив Sed Contra Ensemble, який поєднуватиме звучання флейти, кларнета, скрипки, віолончелі, вібрафона і фортепіано.

А вже наступного дня, у понеділок, — «Музичне приношення» від усім відомого Національ-

ного ансамблю солістів «Київська камерата», серед яких, зокрема, скрипалька Богдана Півненко та флейтистка Богдана Стельмашенко. Першою у концерті прозвучить світова прем'єра «Пасторалі» для скрипки соло та струнного оркестру (Світлої пам'яті Мирослава Скорика) авторства Віктора Степурка.

Слухачі матимуть змогу насолоджуватися виконанням Національного камерного ансамблю «Київські солісти», Струнного квартету імені Левка Ревуцького, Академічного камерного хору «Хрещатик», Академічної хорової капели Українського радіо та Камерного хору «Київ».

Амбасадор електроакустичної музики в Україні, а також авторка музики до культових

українських фільмів Алла Загайкевич презентує проєкт EM-Visia. Він охоплює музикантів експериментальної електронної музики та відеоарту з 2005 року. Програми концертів та майстер-класів EM-візії охоплюють широкий жанровий спектр сучасної електронної музики — від концертних творів композиторів академічної електроакустичної музики, аудіовізуальних перформансів, сонорних інсталяцій до виступів музикантів експериментальної електронної музики та відеоарту.

У рамках фестивалю відбудеться друга всеукраїнська учнівська онлайн-конференція «Мистецтво без меж: шлях до науки», де школярі з усіх кутків країни презентують свої перші музикологічні дослідження. Доповіді про Станіслава Людкевича, Біллі Айліш та українське бароко вільно співіснують у цьому науковому просторі.

Акцентуємо, «Київ Музик Фест» — щорічний фестиваль, який заснували у 1990 році для презентації сучасної української академічної музики у світовому контексті. Упродовж останніх тридцяти років програма фестивалю складає панораму різнобічної творчості українських композиторів у симфонічній, камерній та хоровій музиці. Першим директором фестивалю став відомий український композитор Іван Карабиць.

«Україна молода» вже традиційно є інформаційним партнером «Київ Музик Фесту». Детальну програму концертів можна дивитися на сторінці фестивалю у «Фейсбукі». ■

Олесь ВАХНІЙ

■ ЧАС «Т»

Театр під зорями

У Херсоні відбулася «Мельпомена Таврії—XXII»

Цьогорічний, двадцять другий, фестиваль «Мельпомена Таврії», котрий традиційно проходить у Херсоні, без перебільшення, став іспитом сумління для причетних і задіяних. Подію, як і пануючу на ній атмосферу, доречно порівняти з ковтком холодної води у спекотну днину. Відсутність змоги запросити, зустріти і задіяти колег-акторів з інших країн лише скоротила час проведення мистецького проєкту, але жодним чином не нівелювала його ваги й часової доречності. Зрештою, попри суворий контроль пунктів міждержавного перетину, факт присутності на фестивалі директора театру «Малте» Кубілая Ерделікара (Туреччина), режисера Кахи Гогідзе (Грузія) та режисера і драматурга Андрія Курейчика (Білорусь) надали події міжнародної ваги. Фінансування фестивалю забезпечили Херсонські міська й обласна державна адміністрації та кілька небайдужих до української культури меценатів.

Місцинами, де здійснювались покази, було обрано відкриті ділянки: вулична сцена театру ляльок, двір драмтеатру, набережна міста, сквери та ін. Загалом на 7 сценах з'явилися за чотири дні (замість звичних у попередні роки двох тижнів) 11 театральних колективів.

Показ Донецьким академічним обласним драматичним театром за оповіданням Антона Чехова «Вірочка» (м. Маріуполь) на

фестивалі був четвертим за рахунком, себто ще «не обкатаним» перед глядачами. Аналогічно «свіжими» були й постановка київського «Малого театру» за автобіографічними нарисами Харуки Мураками «120 ударів на хвилину» (прем'єра відбулась у серпні, режисер — двадцятирічний актор Станіслав Весельський) та Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша шекспірівський «Сон літньої ночі» (червень).

Номінантом фестивалю в частині «Кращий акторський ансамбль» та «Краще сценічне оформлення» став київський «Дикий Театр» з п'єсою Наталі Ворожбит «Кайдаші 2:0». Дахом для глядачів були сосни Олешківського лісу, оскільки показ відбувався в «Лісовому театрі» бази «Чумацька криниця». Емоційні діалоги дійових осіб час від часу різали слух невживаною в храмах термінологією, проте від болючої правди годі втекти. Попри ознаки морального розкладу й духовної деградації, причиною котрим є нинішня дійсність, в дійових особах залишився і проявляється генетичний потяг до обнадій-

ливих змін у бік кращого, світлого і людського.

Спільний проєкт Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Миколи Куліша та Київського національного академічного театру ім. Івана Франка — моноопера за оповіданням Марії Матіос «Не плачте за мною ніколи» не одного глядача змусила щиро просльозитися (режисер — заслужений діяч мистецтв України Сергій Павлюк, виконавиця ролі Юстини — народна артистка України Лариса Кадирова).

Показ відбувався в напівзруйнованому часом і байдужістю влади міському Палаці культури. Його стіни пам'ятають виставки футуристів (серед яких були й Володимир та Давид Бурлюки), концерти американського піаніста польського походження Йосифа Гофмана, корифеїв українського театру Панаса Саксаганського і Марії Заньковецької, голос Оксани Петрусенко.

Відсутність вікон, омиті дощами стіни й бита цегла під ногами були докором для посадовців, котрі неспроможні захистити від дощової руйнації саму будівлю,

«Сон літньої ночі». Фото з сайту teatrkuisha.org.

і вдало асоціювались зі станом культури в Україні. Монолог удоли Юстини, котра самостійно спорядила себе до останнього шляху — традиції нашого народу навіть у цій справі є вишукано-естетичними. Заздалегідь заготована домовина, вишита національними візерунками сорочка, «придбана на дві пенсії» оздоблена китицяна хустина, інше вбрання, власноруч зіплетена свічка з ароматного воску, висушені, але так само чарівно пахучі навіть взимку квіти та гілки з ягодами калини, переймання, аби вони були покладеними біля тіла у чітко визначеному місці.

Не вдаючись до осуду вже померлих односельчан, бабуся Юстина словами «яке в людини життя, така буде і смерть» вказує на наслідки їхніх гріхів і помилок. Нащадкам дається біблійна порада стримати власні уста від

лихослів'я й пустопорожньої балаканини. Винагородою слухняним буде убезпечення від невідвротної кари.

У монолозі побожної бабусі чітко прослідковується доля всього українського народу. Згадки про голод, силову колективізацію, грабунки нелюдською комуністичною системою, вибачення перед дітьми, які народились мертвими внаслідок вимушеної непосильної праці. Але навіть ця, трагічна частка минулого українців, котру героїня доносить до загалу через призму особистого життя, подається не сльозами і наріканнями.

...Людяність. Її неможливо підмінити уподібленими до пустопорожнього дзвону гучними фразами про «необхідність покращити соціальні умови населення». Це реальна, підкріплена діями любов до ближнього. ■

Мірча Луческу
румунський наставник ФК «Динамо» (Київ)

«У матчі з «Гентом» головне — результат, і я ним задоволений».

Григорій ХАТА

Усе йде до того, що після чотирирічної перерви київське «Динамо» знову гратиме в груповому раунді Ліги чемпіонів. Здобувши в гостях перемогу над бельгійським «Гентом», за тиждень «біло-синім» потрібно зіграти не гірше, ніж у першому матчі в Бельгії. На тлі суперника, котрий у першому матчі четвертого раунду кваліфікації ЛЧ-2020/2021 виглядав дуже скромно й у рідних стінах запам'ятався великою кількістю помилок, завдання перед динамівцями стоїть доволі нескладне.

Загалом, важко уявити, за рахунок яких резервів у матчі-відповіді бельгійський віцечемпіон, який після шести турів нової національної першості посідає в турнірній таблиці лише 13-тє місце, може створити динамівцям проблеми та кардинально змінити розстановку сил у дуелі.

Можливо, не так яскраво виглядає й гра «біло-синіх», але, як наголошує їхній досвідчений наставник Мірча Луческу, перш за все — результат.

Забивши на «Геламко-арені» швидкий м'яч (його зарахували завдяки системі VAR), згодом динамівці почали збавляти оберти. Могло скластися враження, що вразити ворота суперника було головним завданням для «біло-синіх» на матчі у Бельгії. Хоча не виключено, що ослабити атаквальний потенціал українського віцечемпіона змусила потужна злива, котра невдовзі після старту поєдинку взялася зрощувати порожню арену в Генті.

Тож, заспокоївшись, «біло-сині» дозволили супернику перехопити ініціативу в матчі. Ближче до перерви зусилля бельгійських «буйволів» завершилися взяттям динамівських воріт, хоча пропущений ними гол був точно не обов'язковим. Однак воротар «біло-синіх» Георгій Буцан, граючи на виході під час подачі кутового, продемонстру-

Григорій ХАТА

новий розіграш гандбольної Ліги чемпіонів у чоловіків проходить у суттєво оновленому форматі. Відтепер замість 28 клубів на груповому етапі в найпрестижнішому єврокубку змагається лише 16 колективів. Серед них і багаторазовий чемпіон України — запорізький «Мотор».

Потрапити до когорти елітних учасників «мотористам» удалося завдяки своєму високому реноме у світі європейського гандболу, котрий дозволив отримати від організаторів так звану «уайлд кард». Однак своє право на участь в елітному турнірі потрібно доводити також і грою.

У першому турі групового етапу гандболісти «Мотора» дали справжній бій одному з грандів та фавориту змагань — іспанській «Барселоні». Попри домашню поразку (25:30), литовський наставник запорізького колективу Гінтарас Савукінас позитивно оцінив старт своїх підопічних у новому розіграші ЛЧ: «Я задоволений тим, як ми протистояли потужному супернику. Для нашої молоді команда це була велика гра, в якій ми показали цілком пристойний рівень гри в усіх аспектах, про що свідчить невелика різниця в рахунку».

■ ФУТБОЛ

Бельгійські подарунки

Скориставшись неабиякою гостинністю «Гента», «Динамо» зробило впевнений крок до еліт-раунду Ліги чемпіонів

Уругвайський півзахисник «Динамо» Карлос Де Пена приніс перемогу «біло-синім» у першому матчі «плей-оф» кваліфікації ЛЧ проти «Гента».

Фото з сайту www.fcdynamo.kiev.ua.

вав своє слабке місце й дозволив супернику першим дістатися до верхового м'яча. Найближчим часом тренеру динамівських воротарів Михайлу Михайлову точно буде над чим працювати.

Без сумніву, в очікуванні матчу-відповіді з «Гентом» покращенням окремих аспектів гри займатиметься й головний тренер «Динамо». «Сьогодні ми почали дуже добре, забили швид-

кий м'яч, і я сподівався, що нам вдасться забити і другий, і третій гол. Але, на жаль, ми втратили контроль над грою, і суперники, спіймавши кураж, створили тиск на наших захисників і заробили стандарт, з якого і відігралися в першому таймі», — Мірча Луческу назвав причини, котрі дозволили «Генту» досягти рівноваги в матчі.

Водночас після перерви,

особливо після появи на полі Віктора Циганкова, гра динамівців значно пожвавилася. Проте стати повноцінними господарями на полі «біло-сині» змогли лише після вилучення українського легіонера бельгійського клубу Романа Безуса. Ексдинамівець двічі доволі жорстко вступав у єдиноборства зі своїми колишніми одноклубниками, за що в підсумку отри-

■ ТАБЛО

Ліга чемпіонів. Кваліфікація.
Раунд «плей-оф». «Гент» (Бельгія) — «Динамо» (Україна) — 1:2 (Кляйндіст, 41 — Супруга, 10; Де Пена, 79; вилучення: Безус, 53 («Г»)).

мав два «гірчичники».

Після поєдинку бельгійська преса залишила чимало критичних зауважень на адресу українського тріо «Гента» — Романа Яремчука, Романа Безуса та Ігоря Пластуна, назвавши їх головними невдачами вечора. Про антидосягнення Безуса загадано трохи вище, Роман Яремчук запам'ятався тим, що на початку гри на рівному місці отримав травму, а Ігор Пластун, котрий перебував у центрі захисту, так чи інакше несе відповідальність за два пропущені його командою голи.

Зрештою, досягши в гостях переможного рахунку — 2:1, «біло-сині» суттєво підвищили свої шанси на потрапляння до групового раунду Ліги чемпіонів. Головне, не наробити дров у матчі-відповіді. Хоча, з огляду на заяви очільника «Гента», до Києва його команда може прибути в приреченому стані. «Звичайно, ця поразка для нас — справжній удар. Її нелегко прийняти. Але поразки — це невід'ємна частина футболу, так само, як і травми. Треба сприймати футбол таким, як він є — з усіма його неприємними атрибутами: поразками, травмами, невдачами», — наголосив наставник бельгійського колективу Вім Де Декер.

Хай там як, а в повторному матчі з «Гентом» динамівцям важливо зберегти холодну голову. Уникнути ж шапкозакидацького настрою футболістам «Динамо» має допомогти їхній досвідчений наставник, з яким, слід визнати, динамівська гра почала набувати чітко структурованого вигляду та зрозумілого малюнку. ■

■ ГАНДБОЛ

Неконкурентна атмосфера

Найсильніший гандбольний колектив країни з двох поразок розпочав свої виступи в оновленому елітному раунді чоловічої Ліги чемпіонів

Наскільки ж успішно та продуктивно відбувається процес становлення нової команди в Запоріжжі (у міжсезоння «Мотор» залишили четверо досвідчених виконавців, ще двоє ключових гравців зазнали серйозних травм), мав продемонструвати візитний поєдинок проти данського «Ольборга». Під час попередніх «лігочемпіонських» сезонів «Мотор» частенько зустрічався з чемпіоном Данії, кілька разів досягши в тих протистояннях позитивного для себе результату. Утім цього разу данський колектив завдав «мотористам» болісного

Гандболістам «Мотора» не вдалося нав'язати боротьбу швидким візаві з «Ольборга».

Фото з eurohandball.com

фіаско — 38:29.

Перед поїздкою до Ольборга Гінтарас Савукінас акцентував увагу своїх підопічних на потужній лінії атаки, котрою володіє їхній опонент. «Нам доведеться постаратися, аби відібрати очки в суперника. Чекаю від своїх підопічних такої ж само-

віддачі, як і у матчі з «Барселоною», — зауважував очільник «Мотора». Однак, дивлячись на підсумок двобою, забезпечити на майданчику данського чемпіона повноцінну конкурентну атмосферу «мотористам» не вдалося. Ба більше, у цьому протистоянні з «мотористами»

■ ТАБЛО

Ліга чемпіонів. Чоловіки. Група В.
2-й тур. «Ольборг» (Данія) — «Мотор» (Україна) — 38:29 (17:13; Сандель, Крістенсен, Самуельссон (по 7) — Малашинскас, Орбович (по 5)).
Турнірне становище: «Ольборг» — 4, «Кель», «Барса», «Вешпрем» — 2 (1), «Цельє», «Нант», «Загреб» — 0 (1), «Мотор» — 0 (2).

данський колектив встановив власний рекорд результативності.

Загалом, як свідчить статистика, минулого «мід-уїку» в Данії «Мотор» зазнав своєї 17-ї поразки в 22 зіграних у ЛЧ гостьових поєдинках. «Ми підтримували в грі швидкість на високому рівні, оскільки знали, що граємо проти фізично сильної команди», — відкрив секрет успіху головного тренера «Ольборгу» Стефан Мадсен. Думається, свій внесок у перемогу команди зробили й місцеві уболівальники, котрі, хоч і не у великій кількості, але своєю активною підтримкою постійно надихали господарів на успішну гру.

Відтак після двох турів український чемпіон залишається в турнірній таблиці з «бубликом», натомість його кривдник із максимальним очковим доробком захопив лідерство у групі. ■

СПРАВИ СІМЕЙНІ

День народження — сумне свято?

Привітання принца Гаррі не були привітними

Дара ГАВАРРА

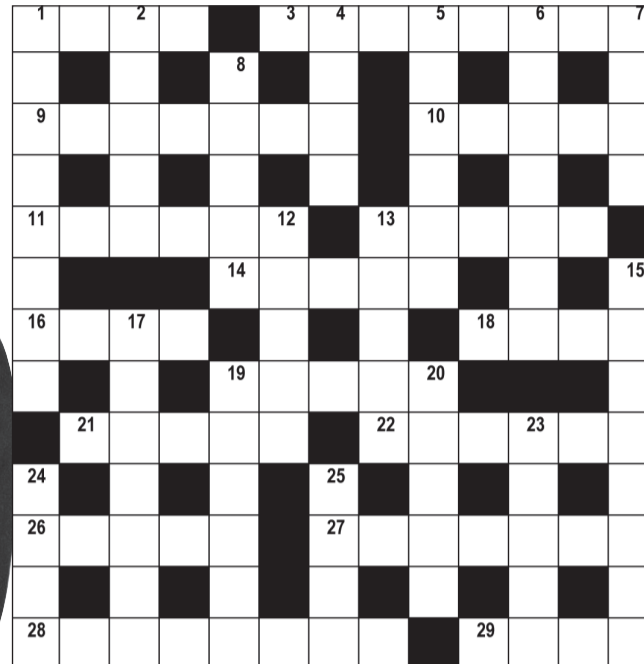
Усі якось потихеньку звикли до скандалів довкола королівської сім'ї, які розпалюються час від часу після того, як онук королеви Єлизавети Гаррі одружився з розлученою американською актрисою Меган Маркл, чим нагадав усім горезвісну історію його двоюрідного прадідуся — короля Едуарда VIII. Та невгамовний Гаррі продовжує підливати оливи у вогонь журналістських репортажів із «полів сімейних битв». Так, нещодавно стало відомо, що його брат Вільям був шалено роздратований звісткою, що Гаррі підписав контракт із відеосервісом Netflix, який оголосив про презентацію продовження суперпопулярного серіалу «Корона» про сімейні таємниці британської королівської сім'ї у листопаді 2020-го (можна лиш здогадуватись про умови цієї угоди). Стало відомо також, що дів чергового сезону відбуватиметься у 80-ті роки минулого століття та оповідає про причини розлучення спадкового принца Чарльза та його дружини принцеси Діани, матері Гаррі та Вільяма. Також відомо, що в

серіалі особливу увагу приділятимуть харчовим розладам Діани. Інсайдери зазначають, що Вільям був розлучений, дізнавшись про оборудку, яку підписав його брат, інші члени сім'ї також не в захваті, що сімейними секретами можна торгувати, адже йдеться не лише про розлади травлення Діани. Як відомо, Гаррі і раніше спекулював на темі стосунків із матір'ю і яку травму його психіці завдала її передчасна смерть.

Сімейний клан Віндзорів вирішив тонко «віддячити» своєму «заблудлому» родичу і привітав Гаррі з його 36-м днем народження, яке було 15 вересня, тонким тролінгом, як це вміють британці. Так, герцоги Кембриджські поздоровили брата в «Інстаграмі» і виклали фото, на якому зазнамкована пара разом із Гаррі, але без Меган Маркл. Подібні фото виклали на своїх сторінках також принц Чарльз і королева Єлизавета. ■

Заблукала овечка клану Віндзорів — принц Гаррі.

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №91

По горизонталі:

1. Військово-політичний союз провідних держав світу, з якими Україна проводила спільні навчання, в тому числі і в Києві. 3. Захист від сонця, який став захистом від дощу. 9. Прокладений шлях мандрівки. 10. Доказ невинуватості, який полягає в доведенні факту, що в момент скоєння злочину людина перебувала в іншому місці. 11. Експериментальний виріб. 13. Чеський письменник, автор «Пригод бравого воюка Швейка». 14. Задум, бажання зробити що-небудь. 16. Поширене в Росії знаряддя катування. 18. Популярна рослина, з волокон якої здавна ткали полотно. 19. Отруйна змія, з якою часто виступають індійські факіри. 21. Маслянистий залишок від нафти після відгону з неї гасу, бензину та газоліну. 22. Ім'я відомого узбецького поета і мислителя. 26. Офіційна папська грамота, послання. 27. Лікар, що лікує травами. 28. Трикутна піраміда. 29. Старообрядницький монастир або невелике поселення монастирського типу в безлюдній місцевості.

По вертикалі:

1. Давньогрецька богиня помсти. 2. Місто на Львівщині. 4. Назва східнослов'янських племен, які в IV—VI ст. заселяли територію між Дністром і Дніпром. 5. Популярний фільм Джеймса Кемерона про пла-

нету Пандора. 6. Інструмент художника-графіка. 7. Плетений із лози пристрій для ловлення риби. 8. Технічна сполука, яка використовується в холодильниках, щоб вони холодилі. 12. Відкидна покривка, що прикриває мотор або якийсь механізм у машині. 13. У давньогрецькій міфології — потвора з тілом змії і головами дракона. 15. Смажена яловичина. 17. Жіноча прикраса на руку. 19. Літературе псевдо відомого білоруського поета, автора рядків «Не быць котам». 20. Надзвичайно твердий мінерал, здатний різати скло. 23. Невеликий заклад, де продавалися на розлив спиртні напої, корчма. 24. Настоятель католицького монастиря. 25. Малюнок з природи, підготовка до малювання картини. ■

Кросворд №89 від 18—19 вересня

ПОРАДИ АСТРОЛОГА

з 28 вересня до 4 жовтня

Овен (21.03—20.04). Вас буде тягнути на пригоди. Якщо штампа в паспорті не спостерігається, то зірки допоможуть вам у любовних справах. Одруженим радимо обмежитися фліртом.

Дні: спр. — 28; неспр. — 29.

Телець (21.04—21.05). Вас чекає багато зустрічей і побачень, будьте обережні та прислухайтеся до серця. Влаштовуйте частіше романтичні подорожі на двох.

Дні: спр. — 30; неспр. — 2.

Близнюки (22.05—21.06). У вас з'являться шанси, щоб знайти свою половинку, але доведеться трохи постаратися — обранець не з'явиться у вашому житті за помахом чарівної палички.

Дні: спр. — 29; неспр. — 30.

Рак (22.06—23.07). Виявляйте інтерес до всього незвичайного. Легковажне ставлення до грошей не завдасть добитися стабільності у фінансовій ситуації.

Дні: спр. — 2; неспр. — 3.

Лев (24.07—23.08). Ви можете проявити себе в громадській роботі, ваш бойовий дух і лідерські якості обов'язково оцінять. Не соромтеся виявляти оригінальність.

Дні: спр. — 28; неспр. — 29.

Діва (24.08—23.09). Ви довго розгойдуватиметесь, а коли втягнетеся в роботу, перемигнетеся співати одна за одною. Готуйтеся до визнання і зміни соціального статусу.

Дні: спр. — 3; неспр. — 4.

Терези (24.09—23.10). Користуйтеся чарівністю сміливіше, візити шанувальників будуть досить частими. Незвичайні ідеї викличуть фантастичний успіх.

Дні: спр. — 1; неспр. — 2.

Скорпіон (24.10—22.11). Вас чекають багато дивовижних зустрічей і побачень. Унікайте зв'язків з одруженими чоловіками, оскільки на чужому нещасті щастя не побудувати.

Дні: спр. — 2; неспр. — 4.

Стрілець (23.11—21.12). Дехто з вас отримає пропозицію руки і серця. Не поспішайте погоджуватися, ваша холодність змусить похвилюватися майбутнього партнера.

Дні: спр. — 29; неспр. — 30.

Козеріг (22.12—20.01). Ви зможете досягти успіхів там, де інші зазнають поразки. Ваш інтерес до всього незвичайного допоможе досягти фінансового успіху.

Дні: спр. — 28; неспр. — 29.

Водолій (21.01—19.02). Вас потягне на пригоди. Тільки не лякайтеся, якщо шанувальники знаєцька прийдуть до вас у гості всією юрбою. Імпровізуйте й не допустіть бійки.

Дні: спр. — 29; неспр. — 30.

Риби (20.02—20.03). Спробуйте себе в ролі керівника. Але не забувайте, що бути начальником — це не тільки престиж і повага, а ще й підвищена відповідальність.

Дні: спр. — 1; неспр. — 2. ■

ПОГОДА

26—27 вересня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер південно-східний, 7-12 м/с. Температура вночі +13...+15, удень +24...+26. Післязавтра вночі +16...+18, удень +19...+21.

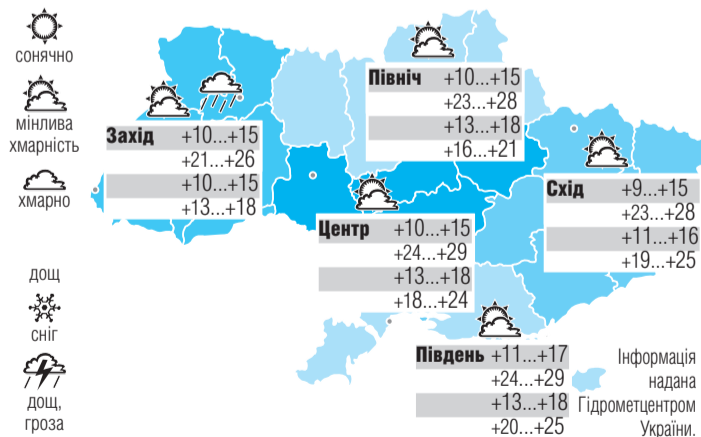
Миргород: без опадів. Уночі +11...+13, удень +25...+27.

Вінниця: без опадів. Уночі +12...+14, удень +24...+26.

Одеса: без опадів. Уночі +15...+17, удень +22...+24.

24 вересня температура води в **Чорному та Азовському морях** становила 18-21 градус, у **Дніпрі** біля Києва — 17.

Курорти Карпат: хмарно з проясненнями, значний дощ. **Трускавець:** уночі +12...+14, удень +20...+22. **Моршин:** уночі +12...+14, удень +20...+22.

ПРИКОЛИ

Останнім часом чоловік уночі міцніше мене обіймає. Думала, став сильніше кохати, а виявилось, що мерзне. Піду, ще одне вікно відчиню, щоб жити без мене не міг.

Ішла сьогодні по торговельному центру. Назустріч жінка у футболці з написом «Я дурепа». От дивна, думаю, навіть озирнулася. А ззаду напис: «Ти теж».

— Розо Марківно, чому ваш чоловік нічого не робить, щоб позбутися глухоти?

— Він чекає, коли діти закінчать музичну школу.

Пастор на проповіді: — Діти мої! Хто з вас знає, що потрібно зробити перед тим, як попросити прощення Господа за гріхи свої?

Дівочий голос із залу: — Згрішити!

Зустрічаються двоє однокурсників. Один каже: — Як подумав, який із мене інженер, боюся до лікаря йти.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефони редакції: 044-361-62-61;
з мобільного: 094-926-32-61
Електронна пошта редакції: ukrmoloda@ukr.net
Рекламне бюро: reklama-umoloda@ukr.net
Відділ реалізації: 454-84-41
sale_umoloda@ukr.net
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kyiv.ua

Відділи:
економіки — wagmer@ukr.net
культури, історії, суспільних проблем — vsamchenko@i.ua

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —
ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,
«Фінансова експертиза», «Здоровенкі були», «Це — працює!»,
«Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми»,
«Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння»,
«Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах:
«Преса України» — у Києві Зам. 3009091
«Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 441
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», Газета виходить у вівторок, середу, п'ятницю—суботу (спільний номер)
Тираж 86734